

НЕКОМЕРЦІЙНІ СТРАХОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Некомерційні страхові організації – страхові компанії, які є прикладом некомерційної форми страхування, що функціонують з метою надання страхового захисту своїм членам за собівартістю страхових послуг на некомерційній основі. Організаційною формою некомерційних страхових організацій є товариства взаємного страхування та страхові кооперативи. Функціонування базується на дотриманні економічних, соціальних, організаційних та управлінських принципів. Некомерційна форма страхування передбачає рівне право власності всіх членів на страховий фонд, солідарність у відповідальності за страхову діяльність, демократичність управління та звітність перед членами некомерційних страхових організацій. У даних товариствах обслуговуються лише члени товариств, які мають рівноправність правового статусу взаємних страхувальників.

Характерною особливістю, що відрізняє некомерційні страхові організації від акціонерних страхових компаній є порядок формування статутного капіталу. У випадку акціонерних страхових компаній статутний капітал встановлюється законодавчо та формується інвесторами, з іншого боку, при некомерційному страхуванні статутний капітал формується за рахунок внесків членів-страхувальників, що визначає залежність від кількості членів таких організацій та фінансовим становищем некомерційної страхової організації. Наступна відмінність полягає у формуванні страхового фонду: створюється за рахунок внесків членів некомерційної страхової організації, тому їх дохід є їх власністю, якщо розглядати страховий фонд акціонерних страхових товариств, то слід відмітити його формування за рахунок страхових премій клієнтів, що користуються послугами акціонерних страхових компаній.

Страховий фонд є гарантією стабільності та фінансової стійкості страховика, тому слід розглянути джерела формування ресурсів некомерційних страхових організацій. Виділяють основні 6 джерел:

- 1) Пайові внески членів некомерційних страхових організацій;
- 2) Доходи від інвестиційної діяльності;
- 3) Кошти, отримані в результаті від цільового фінансування;
- 4) Доходи від банківських депозитів;
- 5) Добровільні внески членів;
- 6) Інші джерела, що не заборонені законодавством.

Напрямами використання ресурсів є покриття витрат пов'язаних з виплатою страхового відшкодування, поповнення фондів (страхового та резервного), на поточні витрати, що виникають у зв'язку із функціонуванням некомерційних страхових товариств. Особливістю відшкодування страхового збитку є частковість покриття збитку, тобто, іноді відшкодування збитку відбувається на у повному розмірі, а наскільки дозволяють запаси фінансових ресурсів. Саме тому, у разі здійснення страхових внесків, їх розмір залежить від обсягу страхового та резервного фондів, що передбачає збільшення суми внесків при зростанні страхових випадків та зменшення у разі низької виплати страхових коштів у відповідні роки.

Перевагою функціонування некомерційних страхових організацій є задоволення потреб у страховому захисті населення на неприбутковій основі, а також надання страхового захисту у випадках, які є неактуальними та не вигідними економічно для акціонерних страхових компаній. Некомерційні страхові організації можуть надавати страховий захист від нових, ще не вивчених страхових ризиків, які виникають у сучасному світі, що зможе задовольнити інтереси населення в отриманні страхових послуг.

Проте слід виділити певні недоліки, що супроводжують функціонування некомерційних страхових організацій:

- 1) Недосконале правове забезпечення;
- 2) Обмеженість залучення додаткових фінансових ресурсів;
- 3) Можливий недостатній рівень сформованості страхових резервів;
- 4) Необхідність додаткових внесків членів у зв'язку із можливим перевищенням запланованих страхових виплат.

Отже, некомерційні страхові організації – це є чудовий приклад для впровадження даного досвіду на страховому ринку України, що дасть змогу забезпечити всі верстви населення страховим захистом та створити конкуренцію акціонерним страховим компаніям, але дане питання потребує детального дослідження правового підґрунтя та шляхів впровадження у вітчизняний страховий ринок.